လံာ်နဉ်ကျဲလၢ ပှၤတဝၢအတၢ်ကရၢကရိလၢ ပှၤနှာ်လီၤကိၢ်တဖဉ်အဂိၢ်

Mid-West Region
2019

Karen

တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီတဖၣ်

တၢ်ကစိၣ်လၢ နၤ့ယီးကိၢ်စဲၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ဝဲၤကျိၤ (New York State Education Department) အကျိၣ်ခံကျိၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ဒီးဟိၣ်ခိၣ်ဒီဘ့ၣ်

အကျိၣ်တဖၣ်ဝဲၤဒၢး (Office of Bilingual Education and World Languages) 3

တၢ်နဲၣ်ကျဲလၢအဘၣ်ထွဲတၢ်နုၣ်လီၤကိၢ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢအိၣ်ထိၣ်ဖဲ တယံၣ်ဒံးဘၣ်အတိၢ်ပူၤ တဖၣ် 5

တၢ်ကစူးကါလံၣ်နဲၣ်ကျဲအံၤဒိၣ်လဲၣ် 7

တၢ်ကရၢကရိအလံၣ်နဲၣ် 8

1. Catholic Family Center (Rochester, NY) 8
2. Empire Justice Center (Rochester, NY) 8
3. IBERO American Action League (Rochester, NY) 8
4. Islamic Center of Rochester (Rochester, NY) 9
5. Lake Avenue Baptist Church (Rochester, NY) 9
6. Mary's Place (Northwest Rochester, NY) 9
7. Mercy Bridges (Rochester, NY) 9
8. PathStone Corporation (Rochester, NY) 10
9. Refugees Helping Refugees (Rochester, NY) 10
10. Rochester City School District Bilingual Education Council (Rochester, NY) 10
11. Rochester Refugee Resettlement Services (Rochester, NY) 10
12. Rochester Rehabilitation Employment Services (Rochester, NY) 10
13. Saathi of Rochester, Inc. (East Rochester, NY) 11
14. Saint's Place (Pittsford, NY) 11
15. Somali Community Outreach & Education Center, Inc. (Rochester, NY) 11
16. Worker Justice Center of New York, Inc. (Rochester, NY) 11

ကိၢ်စဲၣ်ဒီတဘ့ၣ် အတၢ်မၤစၢၤအတၢ်လိၢ်တၢ်ကျဲတဖၣ် 12

ကိၢ်စဲၣ်ဒီဘ့ၣ် ပှၤတဝၢတၢ်ကရၢကရိတဖၣ် 13

တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါတဖၣ် 15

လံၣ်နဲၣ်ကျဲလၢ ပှၤတဝၢအတၢ်ကရၢကရိလၢ ပှၤနုၣ်လီၤကိၢ်တဖၣ်အဂိၢ်နူၣ် တၢ်ပညိၣ်အိၤလၢ ကဟ်အိၤဒိၣ်ကမျၢ်တၢ်အိၣ်ယၢၤတၢ်မၤစၢၤအဂိၢ်နူၣ်လီၤ. New York State Education Department (NYSED) တဖိၣ်ယံး မ့တမ့ၢ် ဟ့ၣ်တၢ်အုၣ်ကိၤလၢ တၢ်ဖံးတၢ်မၤအကံၢ်အစီလၢ တၢ်ကရၢကရိလၢ တၢ်ကွဲးရဲၣ်လီၤအိၤတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်အုၣ်ကိၤဆူ တၢ်ကရၢကရိ မ့တမ့ၢ် တၢ်အၢၣ်လီၤဟ်ဂၢၢ်ဟ်ကျၢၤအိၤလၢANYSED အတၢ်ကရၢကရိဒီးအတၢ်မၤစၢၤတၢ်မၤတဖၣ်နူၣ်လီၤ.

* တၢ်ကရၢကရိဟ့ၣ်တၢ်မၤစၢၤတၢ်မၤဆူ ပှၤကိးဂၤဒဲးအအိၣ်. လၢအတက္ဂၢ်လိၤဆိဖဲ တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါတဖၣ်ဘၣ်နူၣ်လီၤ.

တၢ်ကစိၣ်လၢ နူဃီးကိၢ်စဲၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ဝဲၤကျိၤ (New York State Education Department) အကျိာ်ခံကျိာ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ဒီးဟိၣ်ခိၣ်ဒီဘ့ၣ်အကျိာ်တဖၣ်ဝဲၤဇၢး (Office of Bilingual Education and World Languages)

မိၢ်ပၢ်, ပှၤကွၢ်ထွဲတၢ်အပှၤတဝဲၤလၢ တၢ်နုးသ့ၣ်ညါအီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ, တၢ်ဟ့ၣ်ဆိထိၣ်ဂံၢ်ဘါတဖၣ်ဒီးပှၤအဂၤတဖၣ်လၢ အအိၣ်လၢမိၢ်ပၢ်အတၢ်ရူလိာ်မ့ာ်လိာ်လၢ အလိၤဘၣ်ယိၣ်လၢ တၢ်ကမၤလိၤတံၢ်လၢ ပှၤလၢမၤလိကျိာ်အါကျိာ်/ပှၤမၤလိအဲကလံးကျိာ် (MLLs/ELLs) တဖၣ် လၢကဒိးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဂ့ၤဂ့ၤဒိး ကဂ့ၤထိၣ်ပသိထိၣ်အဂိၢ်နှၣ်လီၤ. တၢ်ကစိၣ်လၢ နူဃီးကိၢ်စဲၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ဝဲၤကျိၤ (New York State Education Department) အကျိာ်ခံကျိာ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ဒီးဟိၣ်ခိၣ်ဒီဘ့ၣ်အကျိာ်တဖၣ်ဝဲၤဇၢး (Office of Bilingual Education and World Languages) (OBEWL) နုးအိၣ်ထိၣ် ***တၢ်နဲၣ်ကျဲလၢ ပှၤတဝၤတၢ်ကရၢကရိလၢ ပှၤနှာ်လီၤကိၢ်တဖၣ်အအိၣ်*** လၢအဟ့ၣ်တၢ်ကရၢကရိလၢ အအိၣ်လၢ နူဃီးကိၢ်စဲၣ်အစရိနှၣ်လီၤ.တၢ်ကရၢကရိတခါစုာ်စုာ် ဟ့ၣ်ဝဲတၢ်မၤစၢၤတၢ်မၤလၢ အလိၤဆိလိာ်အသးနှၣ်လီၤ.
တၢ်ဖံးတၢ်မၤတနိၤပဉ်ယုာ်ဒီး, တၢ်တဲနှၣ်ခဲးတၢ်ဒီး ပှၤတဝၤအတၢ်မၤသကိးတၢ်, တၢ်အိၣ်ဆူဉ်အိၣ်ချုတၢ်ကွၢ်ထွဲဒီး တၢ်အုၣ်ကိၤသး, တၢ်ဟ်လိၤဟံၣ်ဃိ, တၢ်မၤဒီးတၢ်ဖံးတၢ်မၤ, သဲစးတၢ်မၤဒီးတၢ်အိၣ်သးလၢအဖိးသဲစး, ကမျၢ်အတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ, တၢ်ဘံၣ်တၢ်ဘၢ, ဒီးသးစၢ်ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့, လၢဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကကဲဘျုးလၢ မိၢ်ပၢ်ဒီးပှၤတဝၤ်တဖၣ်အဂိၢ်နှၣ်လီၤ.

OBEWL ဟ့ၣ်လိၤသးမၤတၢ်လၢ ကဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤMLLs/ELLsဒီးအဝဲသ့ၣ် အဟံၣ်ဖိယိဖိတဖၣ်လၢအအိၣ်ဖဲ နူဃီး(New York)ကိၢ်စဲၣ်အပူၤနှၣ်လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါ MLLs/ELLs အမိၢ်ပၢ်ဒီး ပှၤလၢအမၤလိတ့ၢ် MLLs/ELLs လၢညါတဖၣ်လၢ ကဆဲးကျၢ တၢ်ကရၢကရိတဖၣ်အံၤ ဖဲအဝဲသ့ၣ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအခါနှၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဟံၣ်ဖိယိဖိအတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်အခါနှၣ်, ဖိသၣ်တဖၣ်အိၣ်ဒီး ဂံၢ်ခိၣ်ထံးလၢကသူၣ်ထိၣ်တၢ်အသးလၢ ကမၤလဲၤထိၣ်လဲၤထိအတၢ်မၤလိမၤဒိးအတၢ်ကဲထိၣ်လိၣ်ထိၣ်ဒိး ထိၣ်ခိလ့ၣ်ကွဲဒိး အိၣ်ကတဲာ်ကတီၤအသးလၢ တၢ်လုၢ်အိၣ်သးသမူတၢ်ဖံးတၢ်မၤတဖၣ်အဂိၢ်နှၣ်လီၤ.

OBEWL နုးအိၣ်ထိၣ် လံာ်လဲၢ်တၢ်အိၣ်ယၢၤအါမံၤလၢ MLLs/ELLs အမိၢ်အပၢ်တဖၣ်အဂိၢ်လၢ ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် နကထံၣ်လၢအကဲဘျုးကဲဖြိၣ်–

- ***ပှၤမၤလိကျိာ်အါကျိာ်/ပှၤမၤလိအဲကလံးကျိာ် မိၢ်ပၢ်တၢ်အိၣ်ယၢၤတဖၣ်–*** ဖဲအံၤနှၣ်, နကမၤန့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဃး မ့ၢ်တၢ်ဟ်ပနိၣ်ဖိသၣ်တဖၣ်ဒ် ပှၤမၤလိကျိာ်အါကျိာ် MLL , တၢ်တိာ်ကျဲၤလၢ တၢ်မၤန့ၢ်အီၤသ့လၢ MLLs/ELL , ကိၣ်ဖိတဖၣ် မၤလိဝံၤ MLL/ELL တၢ်တိာ်ကျဲၤတၢ်မၤစၢၤတၢ်မၤသ့အခါဖဲလဲၣ်, ဒီးမိၢ်ပၢ်တဖၣ် မၤန့ၢ် အါထိၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ, တၢ်ပီးတၢ်လိ, ဒီးတၢ်မၤစၢၤတၢ်မၤလၢ လိၢ်ကဝီၤအကွိတဖၣ်အပူၤသ့ဒ်လဲၣ်နှၣ်လီၤ.
  http://www.nysed.gov/bilingual-ed/english-language-learnermultilingual-learner-parent-resources
- ***တၢ်နဲၣ်ကျဲလၢ မိၢ်ပၢ်လၢအိၣ်ဒီးအဖိလၢအမှၢ် ကျိာ်အါကျိာ်အပှၤမၤလိတၢ်ဖိတဖၣ်/အဲကလံးကျိာ်တၢ်မၤလၢ နူဃီးကိၢ်စဲၣ်–***တၢ်အံၤမ့ၢ် လံာ်ရဲၣ်ဖိလၢ အအိၣ်အကဘျုံးတဆဲလၢ အပဉ်ယုာ်ဒီးတၢ်မၤလိကျိာ်ခံကျိာ်ဒီး တၢ်မၤလိအဲကလံးကျိာ်ဒ်ကျိာ်အသိတခါအသိး အတၢ်ဟ်ဖျါတဖၣ်, တၢ်သံကွၢ်စံးဆၤလၢတၢ်သံကွၢ်ညီနှၢ်တဖၣ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီး MLLs/ ELLs. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဃး တၢ်မၤလိကျိာ်ခံကျိာ်ဒီး တၢ်မၤလိကျိာ်ခံကျိာ်အတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့, လၢအဘျုးစဲလိာ်သးဒိး MLL/ELL မိၢ်ပၢ်အတၢ်အိၣ်ယၢၤတဖၣ်, ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်တဖၣ်လၢ အဘၣ်ထွဲဒီး "တၢ်နှာ်လီၤဟ်ယုာ်လၢ နဖိအတၢ်အိၣ်ဆူဉ်အိၣ်ချ့" အပူၤနှၣ်လီၤ.
  လံာ်ရဲၣ်ဖိအံၤ တၢ်ကွဲးကျိးထံအီၤဆူ ကျိာ်ခံဆံယါကျိာ်, လၢအပဉ်ယုာ်ဒီး MLL/ELL ဟံၣ်အကျိာ်လၢ တၢ်စူးကါအီၤအါကတၢ်လၢ NYS အပူၤ အကျိာ် တဆံနှၣ်လီၤ.
  http://www.nysed.gov/bilingual-ed/guide-parents-english-language-learnersmultilingual-learners-new-york-state
- ***မိၢ်ပၢ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ်–*** လံာ်တီလံာ်မိအံၤ ကွဲးဖုဉ်လိၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ အရှဒိၣ်တဖၣ်လၢ အဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်နှာ်လိၤစူးကါ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အဂံၢ်ခိၣ်ထံးဒီး တၢ်တိာ်ကျဲၤလၢ MLLs/ELLs ဒီးအဝဲသ့ၣ်အမိၢ်အပၢ်တဖၣ်အဂိၢ်နှၣ်လီၤ.တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ အရှဒိၣ်တဖၣ်နှၣ် ဘၣ်တၢ်ကွဲးဖုဉ်လိၤအီၤလၢ လံာ်ကဘျုံးပၤတကဘျုံးလၢ တၢ်ကွၢ်သတြဲၤအီၤညီဒိး ဘၣ်တၢ်ကွဲးကျိးထံအီၤဆူ ကျိာ်ခံဆံနှံကျိာ်နှၣ်လီၤ.
  http://www.nysed.gov/bilingual-ed/parents-bill-rights-new-york-states-english-language-learnersmultilingual-learners-ell
- ***ပှၤမၤလိကျိာ်အါကျိာ်/ပှၤမၤလိအဲကလံးကျိာ်တဖၣ်အမိၢ်ပၢ် ဂ့ၢ်ဂိၢ်အူ လိတဲစိကျိၤ (Hotline)–*** တၢ်နုးအိၣ်ထိၣ် ဂ့ၢ်ဂိၢ်အူ လိတဲစိကျိၤ (Hotline) လၢကဟ့ၣ် MLLs/ELLs အမိၢ်ပၢ်, ပှၤကွၢ်ထွဲတၢ်ဒီး ပှၤအဂၤလၢ အအိၣ်လၢမိၢ်ပၢ်အတၢ်ရူလိာ်အပူၤတဖၣ်လၢ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဃး အဝဲသ့ၣ် အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ဒီးတၢ်မၤစၢၤ တၢ်မၤတဖၣ်လၢ အဝဲသ့ၣ်အပှၤဖိသၣ်တဖၣ်အဂိၢ်ဒ် ခိၣ်မံးရျၢ်နၤၣ်အတၢ်သိၣ်တၢ်သိ ၁၅၄ (Commissioner's Regulation 154) အိၣ်အသိးနှၣ်လီၤ.

တ်အံၤဟ့ဉ်စ့ၢ်ကီးတ်မၤအကျိၤအကျဲလၢ ကခိဆၢစံးဆၢက့ၤ တ်လိဉ်ဘဉ်တဖဉ်လၢအဘဉ်ဃးဒီး တ်ဟ့ဉ်တ်မၤစၢၤအတ်မၤတဖဉ်နူဉ်လီၤ. **လီတဲစီနိဉ်ဂ်ၢ်**–(800) 469-8224 https://steinhardt.nyu.edu/metrocenter/ellparenthotline

- ***NYSITELL* ဒီး *NYSESLAT* *စီၢ်ပ်တ်နဉ်ကျဲတဖဉ်***– တ်နဉ်ကျဲတဖဉ်အံၤ ဟ့ဉ်တ်ဒုးသ့ဉ်ညါန်ပၢ်ဘဉ်ဃး တ်သမံထံခံခါလၢ အဒိးဖဲးသမံထံ ဆဲကလံးကျိဉ် အပတိၢ်/တ်သ့တ်ဘဉ်လၢ ကွိဖိတဖဉ်လၢ အဟံဉ်ကျိဉ် မ့တမ့ၢ် အနိၢ်ကစၢ်အကျိဉ်ဂ်ၢ်ထံးတမ့ၢ်ဆဲကလံးကျိဉ်တဖဉ်အဂိၢ်နူဉ်လီၤ.
လံာ်နဉ်ကျဲတဖဉ်အံၤ တ်ကွဲးကျိးထံအီၤဆူ ကျိဉ်ခံဆံခံကျိဉ်နူဉ်လီၤ.
http://www.nysed.gov/bilingual-ed/nysitell-and-nyseslat-parent-guides
- **ဘံဉ်ဒံဉ်အိဉ်လီယဲၤကွိၤလၢ အနုးသ့ဉ်ညါတ်ဂ့ၢ်တ်ကျိၤ**– ***Multilingual Learner/English Language Learner Programs*** *တဖဉ်လၢအအိဉ်လၢ နူယီး* ***(New York)*** *ကိၢ်စဉ်အပူၤနူဉ်, အိဉ်လၢ ကျိဉ် ၁၀ ကျိဉ်နူဉ်လီၤ–*
ဘံဉ်ဒံဉ်အိဉ်လိလုၢ်ကွိၤလၢ အဟ်ဖျါထိဉ် လၢၢ်သ့ဉ်ဘဉ်ဝါတၢ်ဂိၤမှဲဘံဉ်ဒံဉ်အိဉ်, ဟ်ဖျါထိဉ်ဘဉ်ဃး MLL/ELL အတ်ဂ့ၢ်တ်ကျိၤဒီး တ်သမံသမိးအကျိၤအကျဲဒီး တ်ဂ့ၢ်အရူဒိဉ်လီၤတံၤ်လီၤဆဲးလၢ တ်မၤန့ၢ်အီၤသ့လၢ တ်တိာ်ကျဲၤအတ်ယုထၢတဖဉ်အပူၤနူဉ်လီၤ. တ်ဒုးသ့ဉ်ညါဘဉ်ဃးယုာ်စ့ၢ်ကီးဒီး တ်လီၤဆိလၢ ဆဲကလံးကျိဉ် ဒ်အမ့ၢ် ကျိဉ်အသိဒီး ကျိဉ်ခံကျိဉ်တ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သ့တ်တိာ်ကျဲၤ (Bilingual Education) အက့ၢ်အဂိၤအါမံၤတဖဉ် အဘၢဉ်စၢၤနူဉ်လီၤ.
http://www.nysed.gov/bilingual-ed/parent-orientation-video-english-language-learner-ell-programs-new-york-state.
ဘံဉ်ဒံဉ်အိဉ် တ်ကွဲးဖုဉ်တဖဉ်, တ်မၤန့ၢ်အီၤသ့လၢ ကျိဉ် ၉ ကျိဉ်အပူၤနူဉ်လီၤ.
http://www.nysed.gov/bilingual-ed/parent-orientation-video-english-language-learner-ell-programs-new-york-state
- ***ဟီဉ်ခိဉ်ဂီၤအကျဲဆူ ခီလှဉ်ကွိလၢ ပှၤမၤလိကျိဉ်အါကျိဉ်/ပှၤမၤလိဆဲကလံးကျိဉ်တဖဉ်အဂိၢ်***-တ်လဲၤနှဉ်ဘဉ်ဆူ ခီလှဉ်ကွိလၢ ပှၤမၤလိကျိဉ်အါကျိဉ်/ပှၤမၤလိဆဲကလံးကျိဉ်တဖဉ်လၢအိဉ်လၢ နူယီး (New York) ကိၢ်စဉ်အပူၤနူဉ်လီၤ.
http://www.nysed.gov/bilingual-ed/roadmap-college
- အါန့ၢ်အန္ဉ်, ဝဲၤဒၢးကိးဖျၢဉ်လၢအအိဉ်လၢ နူယီးကိၢ်စဉ်တ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သ့ဝဲၤကျိၤ (New York State Education Department) တဖဉ် ဒုးအိဉ်ထိဉ် တ်မၤစၢၤတ်အိဉ်ယၢၤအါမံၤလၢကဆိဉ်ထွဲမၤစၢၤမိၢ်ပ်တဖဉ်အဂိၢ်နူဉ်လီၤ. လၢတ်ကမၤန့ၢ်စရိတဖဉ်လၢ အအိဉ်လၢ ဝဲၤကျိၤအဝဲၤဒၢးအဂိၢ်, ဝံသးစူၤ, လဲၤကွၢ်ဖဲ–
http://www.nysed.gov/about/program-offices

တၢ်နဲၵ်ကျဲလၢအဘဉ်ထွဲတၢ်နှာ်လီၤကိၢ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢအိဉ်ထိဉ်ဖဲ တယံာ်ဒီးဘဉ်အတိၢ်ပူၤတဖဉ်

န္ဒူယီးကိၢ်စဲၵ်တၢ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သ့ဝဲၤကျိၤ (New York State Education Department (NYSED)) နှဉ် ဟ့ဉ်လီၤအသးလၢ ကမၤလီၤတံၢ်ဝဲလၢ ပကွိတဖဉ်အိဉ်လၢ တၢ်ပူၤဖျဲးအပူၤဖဲ ကွိဖိတဖဉ်မၤလိတၢ်သ့အလိၢ်နှဉ်လီၤ. **NYSED,** ဃုာ်ဒီးန္ဒူယီးကိၢ်စဲၵ် ပိၢ်ရိဝဲၤဒၢးထိရိၤ **(New York State Office of the Attorney General),** ဒုးအိဉ်ထိဉ်တၢ်နဲၵ်ကျဲတဖဉ်လၢ ကဒိသဒၢကွိဖိလၢ အဟဲနှာ်လီၤကိၢ်တဖဉ်အဂိၢ်နှဉ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘဉ်ယး တၢ်နှာ်လီၤကိၢ်အပတိၢ်တဖဉ်–

- န္ဒူယီးကိၢ်စဲၵ် တၢ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သ့သဲစးတၢ်ဘျၢ (New York State Education Law)ဟ်ဖျါထိဉ်ဝဲလၢ ပှၤဖိသဉ်လၢ အသးနံဉ်အိဉ် ယါနံဉ်ဒီးလၢ ခံဆံတနံဉ်အဖိလာ်လၢ တဒီးန့ၢ်ဘဉ်ဒံးတီၤထိကွိဒ်ၢ်ဖလိဉ်မဉ်တဖဉ်နှဉ် အိဉ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ကထိဉ်ကမျၢ်ကွိတဖဉ်လၢ အအိဉ်လၢ ကွိကိၢ်ရူဉ်ဟိဉ်ကဝိၤဖဲအဝဲသ့ဉ်အိဉ်ဝဲလၢ တလိဉ်ဟ့ဉ်တၢ်မၤလိအပူၤလၢ တအိဉ်ဒီးတၢ်ကွၢ် တၢ်ကဲထံဖိကိၢ်ဖိ မ့တမ့်၊ တၢ်ဟဲနှာ်လီၤကိၢ်အတၢ်အိဉ်သးတဖဉ်နှဉ်လီၤ.
- ဖဲ Plyler v. Doe, ကွိၢ်ဘျိဉ်အထိတပတိၢ် ဟ်ဖျါဝဲလၢ ကိၢ်ရူဉ်ကွိဟိဉ်ကဝိၤတဖဉ် တဘဉ်သမၢကွိဖိလၢကမၤန့ၢ် ကမျၢ်တၢ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သ့ကလိ ခီဖျိတအိဉ်ဒီးအလံာ်လၢ် မ့တမ့်၊ တကဲထံဖိကိၢ်ဖိ. မ့တမ့်၊ အမိၢ်အပၢ်တဖဉ် မ့တမ့်၊ ပှၤကွၢ်အီၤတဖဉ် အလံာ်အလၢ်တအိဉ် မ့တမ့်၊ တကဲထံဖိကိၢ်ဖိအယိဘဉ်နှဉ်လီၤ.
- ဖဲတၢ်ဆဲးလီၤမံၤအဆၢကတိၢ်နှဉ်. ကွိတဖဉ် တကြၢးသံကွၢ်တၢ်သံကွၢ်တဖဉ်လၢ အတဟ်ဖျါကွိအတၢ်နှာ်လီၤကိၢ်အပတိၢ်တဖဉ်. ဒ်အမ့်၊ တၢ်ယ့ကွိအပှၤတဝၤတၢ်ဘံဉ်တၢ်ဘၢၤနိဉ်ဂံၢ်ဘဉ်နှဉ်လီၤ.
- ဒ် U.S. Immigration and Customs Enforcement (ICE) အတၢ်လိဉ်ဘဉ်. လၢအပဉ်ယုာ်ဒီး တၢ်ယ့ထိဉ်တၢ်လၢ၊ ကထံဉ်လိာ်သး မ့တမ့်၊ ကသံကွၢ်စံးဆၢတၢ်ဒီးကွိဖိအဂၤတဖဉ်. မ့တမ့်၊ လၢကမၤန့ၢ် ကွိဖိအတၢ်ကွဲးနိဉ်တဖဉ်အဂိၢ်. ကွိကိၢ်ရူဉ်ဟိဉ်ကဝိၤ အပှၤမၤတၢ်ဖိတဖဉ် ကဘဉ်သံကွၢ်တဲသကိးတၢ်တဘျိယိဒီး ကွိအပှၤပၢဆ့ၢတၢ်တဖဉ်ဒီး ကွိအပိၢ်ရိတဖဉ်လၢ ကဆၢတံာ်ဝဲလၢ မ့ၢ်တၢ်ဟ့ဉ်အခွဲးဒ်နှဉ်တဖဉ် ကနုးအိဉ်ထိဉ် ကွိအကိၢ်ရူဉ်ဟိဉ်ကဝိၤတဖဉ်ကမၤတရိတပါဘဉ် တၢ်သ့တၢ်ဘဉ်ထိရိၤလၢ အပဉ်ယုာ်ဒီး နှဉ်ယီးကိၢ်စဲၵ်ဟံဉ်ဖိယိဖိကွိၢ်ဘျိဉ် တၢ်ဘျၢသဲစး(New York Family Court Act (NYFCA)) ဒီးဖဲဉ်ဧရၢဉ်ဟံဉ်ဖိယိဖိတၢ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သ့တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ဒီး နိၢ်ကစၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ဘျၢသဲစး (federal Family Educational Rights and Privacy Act (FERPA) နှဉ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖဉ်ဘဉ်ယး တၢ်ကွၢ်တလိၤ, တၢ်မၤဆါမၤတရိတပါ, ဒီးတၢ်မၤနၢ်အိဉ်တၢ်လၢကွိတဖဉ်–

- နှဉ်ယီး (New York) အပှၤကွိဖိကိးဂၤအသူးအသ့ဉ်တၢ်ဘျၢသဲစး (Dignity for All Students Act (DASA)) နှဉ် တၢ်ဆဲးလီၤမံၤအိၤလၢ သဲစးတၢ်ဘျၢအပူၤဖဲ ၂၀၁၂ လၢကဟ့ဉ် ကွိဖိတဖဉ်လၢ ဟိဉ်ကဝိၤလၢအပူၤဖျဲးဒီး အိဉ်ဒီးတၢ်ဆိဉ်ထွဲမၤစၢၤလၢ အပူၤဖျဲးဒီး တၢ်ဝဉ်ဖးနီၤဖးကွၢ်တလိၤ. တၢ်မၤအ့နုပယ်ွ. ဒီးတၢ်မၤနၢၤအိဉ်ယိဉ်လၢ ကွိအတၢ်သူဉ်ထိဉ်တဖဉ် အပူၤ. ကွိသိလ့ဉ်ဘၢး(စ)ဒီး/မ့တမ့်၊ လၢကွိအတၢ်မၤကျိၤကျဲအပူၤဒီး ဘဉ်တၢ်ဘိုဘဉ်အီၤဖဲ ၂၀၁၃ နံဉ်အပူၤလၢ ကထၢနှာ်ယုာ်ဝဲလၢ တၢ်မၤနၢၤတၢ်လၢ အ့ထၢဉ်နဲးဖိခိဉ် နှဉ်လီၤ.
- NYSEDဟ့ဉ်တၢ်ဆိဉ်ထွဲမၤစၢၤဆူ ကိၢ်ရူဉ်, မိၢ်ပၢ်တဖဉ်, ဒီးပှၤကွၢ်ထွဲတၢ်လၢ အိဉ်ဒီးတၢ်သံကွၢ်ဘဉ်ယး DASA တဖဉ်နှဉ်လီၤ.တၢ်ဆဲးကျၢဝဲၤကျိၤသ့ဖဲ–
  - ကျိဉ်ခံကျိဉ်တၢ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သ့ဒီးဟိဉ်ခိဉ်ဒီဘှဉ်အကျိဉ်ဝဲၤဒၢး (Office of Bilingual Education and World Languages) ဖဲ (718) 722-2445 မ့တမ့်၊ obewl@nysed.gov.
  - တၢ်ဆိဉ်ထွဲမၤစၢၤကွိဖိတၢ်မၤဝဲၤဒၢး (Office of Student Support Services) ဖဲ (518) 486-6090 မ့တမ့်၊ studentsupportservices@nysed.gov.
  - လၢကျိဉ်အတၢ်ဆိဉ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်တဖဉ်အဂိၢ်, ဆဲးကျၢ လိၢ်ကဝိၤကျိဉ်ခံကျိဉ်တၢ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သ့တၢ်အိဉ်ယၢၤဟ့ဉ်ဘျးဖဲ(Language Regional Bilingual Education Resource Network (RBERN))မိၢ်ပၢ်ဂ့ၢ်ဂိၢ်အူလိတဲစိအကျိၤ (Parent Hotline)ဖဲ (800) 469-8224 မ့တမ့်၊ nysparenthotline@nyu.edu.
- လၢကမၤန့ၢ်တၢ်ဆဲးကျိးဆဲးကျၢအလံာ်ပရၢ http://www.nysed.gov/bilingual-ed/information-regarding-recent-immigration-related-actions.

တၢ်နဲၵ်ကျဲလၢ န္ဒူယီးဂ့ၢ်ခိဉ်အဝဲၤဒၢး–

- ဒ်တၢ်ကလုၢ် (Executive Order 170) လၢဘဉ်တၢ်ဆဲးလီၤမံၤလၢ၊ ဝ့ၢ်ခိဉ်Governor Andrew M. Cuomoအိဉ်အသိး, New York State ကိၢ်စဲၵ် ခၢဉ်စးကရၢ တဖဉ်ဒီး ပှၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါတဖဉ်နှဉ် ဘဉ်တၢ်တြိအီၤလၢ တၢ်ယုသ့ဉ်ညါ မ့တမ့်၊ တၢ်ဟ်ဖျါထိဉ် ပှၤနိၢ်တဂၤအတၢ်နှာ်လီၤကိၢ်အတၢ်အိဉ်သးတဖဉ် မ့တမ့်ဘဉ်လၢ တၢ်လိဉ်ဘဉ်အီၤလၢ သဲစးတၢ်ဘျၢ မ့တမ့်၊ တၢ်လိဉ်ဘဉ်အီၤလၢ၊ ကဆၢတံာ်တၢ်အိဉ်ဒီး တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ၊ ကမၤန့ၢ် တၢ်နှၢ်ဘျၢး မ့တမ့်၊ တၢ်မၤစၢၤတၢ်မၤအဂိၢ်နှဉ်လီၤ.
တၢ်အံၤပဉ်ယုာ်ဒီး ပှၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါ လၢအဖိဉ်ယံးတၢ်သိဉ်တၢ်သိတဖဉ် မ့တမ့်၊ ဘဉ်လၢအယုသ့ဉ်ညါ ကွိၢ်မ့ဉ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖဉ်အယိနှဉ်လီၤ.ကွၢ်ခိဉ်နၢ်အတၢ်ဟ့ဉ်လီၤတၢ်ကလုၢ်ဖဲအံၤ–
https://www.governor.ny.gov/news/governor-cuomo-signs-executive-order-prohibiting-state-agencies-inquiring-about-immigration.

- နယူးယောက်ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်ရုံး (New York State Governor's Office) ဟာဂျပ်ကျူးစတေဆိုင်ထဲမှစာတေလ၊ ပွားနော်လိုးကြိုတဖဉ်အဂိုဒိး စးထိဉ်ရုးလိုးတေါ်မုးလ၊ တေါ်စးထိဉ်မုးအိုးသ့တဖဉ်. ဒ်အမ့ေါ် တေါ်ဒုးအိဉ်ထိဉ် ကိုဲစဉ်State Police Hate Crimes Unit အသိ တခါလ၊ ကယုသ့ဉ်ညါ ကွိုဲမ့ဉ်လ၊အိဉ်ထိဉ်ခီဖျိတေါ်သးဟ့တဖဉ်. မုးဒိဉ်ထိဉ်လဲ်ထိဉ် နယူးယောက် (New York) ပွားဂ့ဲ်ဝိခွဲးယာ်တေါ်ဘျူးသဲစးလ၊ ကဒိသဒ၊ပွားကွိဖိလ၊ ကိုဲစဉ်ဒ်တဘ့ဉ်အပူး. ဒိးဒုးအိဉ်ထိဉ် Office of New Americans and Immigrant Legal Defense Fund လ၊ကမုးလိုးတံ်ဝဲလ၊ ပွားနော်လိုးကိုဲကိုးဂုးအိဉ်ဒိးတေါ်ခွဲးတေါ်ယာ်လ၊ ကနော်လိုးကွ် တေါ့ဂ့်တေါ်ကျိုးဒိးတေါ်ဟ်ဖျါတဖဉ်နှဉ်လိုး. လဲးနော်ကွ် ဝ့ဲ်ခိဉ်အတေါ်ဆဲးကျူကတိုးလိုးတေါ်ဖဲအံုး– https://www.ny.gov/programs/we-are-all-immigrants.

တၢ်ကစူးကါလံာ်နဲၵ်ကျဲအံၤဒ်လဲၵ်

ၼ့ၢ်ယီးကိၢ်စဲၵ်တၢ်ကူၵ်ဘၵ်ကူၵ်သ့ဝဲၤကျိၤ **(New York State Education Department)** နာ်ဝဲ ဒိၵ်မးလ၊ ဖိသၵ်အတၢ်ကူၵ်ဘၵ်ကူၵ်သ့နၵ်ၵ် တကဲထိၵ်အသးထဲလ၊ ကွိတီၤဇၤးအပူၤဓိၤဘၵ်, ဘၵ်ဆၵ် စးထိၵ်လ၊အဝဲသ့ၵ်အဟံၵ်ဒီးအပှၤတဝ၊တဖၵ်အပူၤနူၵ်လီၤ.

လံာ်နဲၵ်အံၤဟ်ဖျါဘၵ်ဃးတၢ်ဟ်လီၤပှၤတဝ၊အဂံၢ်ခီၵ်ထံးတၢ်ကရ၊ကရိအစရီဖဲ ဟီၵ်ကဝီၤ မ့ၢ်နှာ်–အခၢၵ်သးတကပၤ **(Mid-West region)** ဟ့ၵ်မၤစ၊၊ ဝဒၵ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤအကလုာ်ကလုာ်လ၊အကဲဘျူးဝဲလ၊ပှၤနာ်လီၤခီကိၢ်လ၊အကဲထိၵ်သီပှၤန့ၢ်ယီးဖိတဖၵ်အဂိၢ်သ့ၵ်သ့ၵ်နူၵ်လီၤ.

- လံာ်နဲၵ်ကွဲးရဲၵ်လီၤတၢ်ကရ၊ကရိအမံၤ. တၢ်လိၢ်တၢ်ကျဲ. တၢ်ဆဲးကျ၊အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ. တၢ်မၤစ၊၊တၢ်မၤလ၊တၢ်ဟ့ၵ်အီၤအတၢ်ဂ့ၢ်ကွဲးဖုၵ်. ဒီးကျိၵ်လ၊တၢ်ဟ့ၵ်တၢ်မၤစ၊၊တၢ်မၤတဖၵ်နူၵ်လီၤ.
- တၢ်ကရ၊ကရိတဖၵ်နူၵ် တၢ်ရဲၵ်တၢ်ကျဲၤအီၤဒ် အဲကလံးလံာ်ဖျၢၵ်အသိးနူၵ်လီၤ.
- တၢ်မၤစ၊၊တၢ်မၤလ၊ တၢ်ရဲၵ်လီၤအါအါတက့ၢ်နူၵ် တလၢာ်ဘူၵ်လၢာ်စ့ၤဘၵ်နူၵ်လီၤ.ဒ်လဲၵ်ဂ့ၤ, တနိၤနူၵ် တမ့ၢ်အကလိဘၵ်.တချုးလ၊ နမၤတၢ်ကရ၊ကရိမၤန့ၢ်နၤတၢ်မၤနူၵ်, နကြၢးမၤလီၤတံၢ်ဆိ တၢ်လၢာ်ဘူၵ်လၢာ်စ့ၤ လ၊နကဘၵ်ဟ့ၵ်အီၤထိဘိနူၵ်လီၤ.
- လ၊တၢ်ကမၤလီၤတံၢ် တၢ်တိာ်ကျဲၤတဖၵ် ကချုးလီၤတံၢ်အဂိၢ်, တၢ်ဟ့ၵ်ကူၵ်နၤလ၊ နကကီးတၢ်ကရ၊ကရိလ၊ အဆိနူၵ်လီၤ.

Wၢ်အပနီၵ်လ၊ တၢ်ဟ်ဖျါအီၤလ၊ တၢ်ကရ၊ကရိအကပၤတခါစုာ်စုာ်နူၵ်မ့ၢ်ဝဲ တၢ်မၤစ၊၊တၢ်မၤလ၊တၢ်ဟ့ၵ်အီၤနူၵ်လီၤ.

- တၢ်တဲန့ၢ်ခဲးတၢ်ဒီးပှၤတဝ၊အတၢ်မၤသကိးတၢ်
- တၢ်အိၵ်ဆူၵ်အိၵ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲဒီးတၢ်အုၵ်ကိၤ
- တၢ်ဟ်လီၤဟံၵ်ဃီတၢ်မၤစ၊၊
- ပှၤမၤတၢ်ဖိဒီးတၢ်ဖံးတၢ်မၤ
- သဲစးတၢ်မၤစ၊၊တၢ်မၤဒီး တၢ်အိၵ်သးလ၊ဖိုးမံဒီးသဲစး
- ကမျၢ်အတၢ်ဆီၵ်ထွဲမၤစ၊၊
- တၢ်ဘံၵ်တၢ်ဘ၊၊
- သးစၢ်ဒီးတၢ်ကူၵ်ဘၵ်ကူၵ်သ့

တ၊်ကရ၊ကရိအလံာ်နဲဉ်

1. **Catholic Family Center (Rochester, NY)**
   ကျိာ်တဖဉ်– ကညီ, ᦞကလံး, ဟ့ဉ်ဒံ၊်, ဟါက၊ရံ, ရိဓဲ, စပ့ဉ်ကျိာ်
   87 N. Clinton Ave., Rochester, NY 14604
   လိတဲစိ–(585) 546-7220
   https://www.cfcrochester.org/our-services/welcoming-refugees/
   ဟ့ဉ်မ၊စ၊၊တ၊်နာ်လိ၊ခိကီ၊်အတ၊်ဖံးတ၊်မ၊ဒ်အမ့၊်တ၊်ကျဲ၊ဘဉ်လိာ်က့၊တ၊်အိဉ်သးအတိ၊ပတီ၊်, တ၊်ဒုးကဲထိဉ်ထံဖိကီ၊်ဖိ, တ၊်ရိဉ်ဖှိဉ်က့၊ဟံဉ်ဖိယိဖိ, ဒီးတ၊်တ၊ဉ်ပိဉ်ဟ့ဉ်ကူဉ်သကိးလ၊သဲစးတကပ၊နှဉ်လိ၊. ဒ်နှဉ်သိးအိဉ်စ့၊်ကီးဒီးတ၊်သုးလိ၊်သုးကျဲပှ၊ဘဉ်ကိဘဉ်ခဲအတ၊်တိာ်ကျဲ၊, တ၊်ဖံးတ၊်မ၊အတ၊်သ့တ၊်ဘဉ်အတ၊်မ၊လို, ဒီးတ၊်ဟ့ဉ်မ၊စ၊၊ကျိာ်အတ၊်ဖံးတ၊်မ၊တဖဉ်နှဉ်လိ၊.တ၊်ဟ့ဉ်မ၊စ၊၊တ၊်ဖံးတ၊်မ၊ထိရိ၊အဂ၊တဖဉ် ပဉ်ယုာ်ဒီး တ၊်တိစ၊၊မ၊စ၊၊ဟံဉ်ယိ, တ၊်အိဉ်တ၊်အိ, တ၊်ဟ့ဉ်ကူဉ်ဘဉ်ယးသးအတ၊်အိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ့,အဂ့၊်, ဒီးတ၊်ဟ့ဉ်မ၊စ၊၊ပှ၊သူဉ်က့သးပှ၊်အတ၊်ဖံးတ၊်မ၊တဖဉ်နှဉ်လိ၊. တအိဉ်ဒီးတ၊်ကွ၊်မဲာ်တ၊်လ၊တ၊်ဘူဉ်တ၊်ဘါအတ၊်လိ၊ဆိအဖိခိဉ်ဘဉ်နှဉ်လိ၊.

2. **Empire Justice Center (Rochester, NY)**
   ကျိာ်တဖဉ်– ကညီ, ᦞကလံး, စပ့ဉ်ကျိာ်, ဘဉ်ဆဉ်အိဉ်ဒီး တ၊်သ့တ၊်ဘဉ်ပိညါ လ၊ကကျိးထံန့၊်တ၊်လ၊ ကျိာ်အဂ၊တဖဉ်အဂိ၊်နှဉ်လိ၊.
   One West Main Street Ste. 200, Rochester, NY 14614
   လိတဲစိ–(585) 454-4060
   https://empirejustice.org/
   ပဉ်ယုာ်တဒီး၊တ၊်လိာ်ဘာလိာ်ကွိ၊်, ဖိလစံဉ်, ဒီး၊တ၊်သိဉ်လိတဖဉ်လ၊ ကမ၊ဂ့၊ထိဉ်သဲစး၊တ၊်ခွဲး၊တ၊်ယာ်လ၊ ပှ၊နွျယီးဖိတဖဉ်လ၊ အဖှိဉ်အယာ်, အနိ၊်ခိမိ၊်ပှ၊်တဂ့၊, မ့တမ့၊် ပှ၊လ၊တ၊်ထုးကွံာ်အတ၊်ခွဲး၊တ၊်ယာ်လ၊ လိ၊်ကဝိ၊အါတိ၊အပူ၊နှဉ်လိ၊. တ၊်နှာ်လိ၊ကိ၊်တ၊်မ၊စ၊၊တ၊်မ၊, လ၊အိဉ်ဒီး တ၊်ပညိဉ်လ၊ ပှ၊နှာ်လိ၊ကိ၊်လ၊အတူ၊်ဘဉ်တ၊်ခိဖျိတ၊်မ၊ကမဉ်သဲစးကွိ၊်မ့ဉ်, လ၊အပ၊်ယုာ်ဒီး တ၊်မ၊စ၊၊ဆိဉ်ထွဲပဒိဉ်တ၊်နှ၊်ဘျုးတဖဉ်ဒီး တ၊်ကဲခ၊ဉ်စးဟ်ဖျါထိဉ်သးဒီး တ၊်ဟ့ဉ်တ၊်သ့တ၊်ဘဉ်တ၊်မ၊စ၊၊တဖဉ်နှဉ်လိ၊.

3. **IBERO American Action League (Rochester, NY)**
   ကျိာ်တဖဉ်– ကညီ, English, Spanish
   817 East Main St., Rochester, NY 14605
   လိတဲစိ– (585) 256-8900
   http://iaal.org/
   ဟ့ဉ်တ၊်မ၊စ၊၊လ၊ဖိဒံဖိသဉ်, သူဉ်ဘိဉ်သးစ၊်, မိ၊်ပ၊်, ဒီးပှ၊လ၊အနိ၊်ခိက့၊်ဂိ၊တလ၊ပဲ့၊အတ၊်ဒိဉ်ထိဉ်အါထိဉ်, လ၊အပဉ်ယုာ်ဒီး၊တ၊်မ၊လိမ၊ဒိး အလိ၊်ခ၊ဉ်သးလ၊ဖိသဉ်နိ၊်ဆံးအကတိ၊်, တ၊်တိစ၊၊မ၊စ၊၊ဟံဉ်ဖိယိဖိအတ၊်ဖံး၊တ၊်မ၊, တ၊်ဟ့ဉ်ကူဉ်ဟ့ဉ်ဖး, တ၊်ပ၊ဆ့၊ရဲဉ်ကျဲ၊တ၊်အိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ့, တ၊်တိစ၊၊မ၊စ၊၊တ၊်ဒီးလဲဟံဉ်ယိ, တ၊်အိဉ်တ၊်အိအတ၊်တိာ်ကျဲ၊, တ၊်ဆ့၊ခိဆူညါလ၊အမ၊စ၊၊တ၊်သ့, ဒီးတ၊်မ၊ဂ့၊ထိဉ်က့၊အတ၊်တိာ်ကျဲ၊တဖဉ်နှဉ်လိ၊.

4. **Islamic Center of Rochester (Rochester, NY)**
ကျိုတဖဉ်– ကညီ, အဉ်ရး, ဆဲကလံးကျိ
727 Westfall Rd., Rochester, NY 14620
လိတဲစိ–(585) 442-0117
http://www.theicr.org/
ဟ့ဉ်မၤစၢၤပှၤအံးစလဉ်ဖိလၢတၢ်မၤလိမၤဒိး, တၢ်သိဉ်လိနဉ်ယုၤ, ဒိးတၢ်ဘူဉ်တၢ်ဘါအတၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢပှၤမူဉ်စလ့ဉ်ဖိလၢအအိဉ်ဆိးဖဲ ရိခွဲးစထၢဉ် (Rochester) အဟိဉ်ကဝိၤအပူၤန္ဉ်လိၤ. လၢအပဉ်ယှာ်ဒိးပှၤတဝၢအမူး, တၢ်ဆိဉ်ထွဲကျိဉ်စ့တၢ်မၤစၢၤ, သးစၢ်ဒိးသးပှၢ်အတၢ်မၤလိမၤဒိး, ဒိးတၢ်ကူဉ်လိာ်အိဉ်သကိးတဖဉ်နှဉ်လိၤ.

5. **Lake Avenue Baptist Church (Rochester, NY)**
ကျိတဖဉ်– ကညီပယီၤ, ၌, ဆဲကလံး, ဖြဉ်စ့ဉ်, ကွၢမနံဉ်, ကၡဉ်, ကညီ, ကရူဉ်နံဉ်, စပ့ဉ်အကျိ
72 Ambrose St., Rochester, NY 14608
လိတဲစိ–(585) 458-5765
http://www.lakeavebaptist.org/
ကိၢ်အဲခရကၢဘျုၢ်ထံခရံဉ်ဖိသရိဉ် အိဉ်ဒိးတၢ်ဆဲးတၢ်လၢအါမံၤအါကလုာ်, ယှာ်ဒိးခရံဉ်ဖိတၢ်ဘူဉ်တၢ်ဘါအတၢ်ဖံးတၢ်မၤဒိးအတၢ်အိဉ်ဖှိဉ်ဝဲၤကျိုၤတဖဉ်နှဉ်လိၤ. အိဉ်ဒိးကိၢ်ပယီၤပှၤဘဉ်ကိဘဉ်ခဲအတၢ်မၤလဲၤထိဉ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤအတၢ်တိာ်ကျဲၤယှာ်ဒိးတၢ်ပၢဆှၢၤရဲဉ်ကျဲၤတၢ်ဂ့ၢ်ဒ်နှဉ်အသိးပှၤတဝၢကရူၢ်ကရၢအဂၤတဖဉ်ဒိးတၢ်တိာ်ကျဲၤသ့ဉ်တဖဉ်နှဉ်လိၤ.

6. **Mary's Place (Northwest Rochester, NY)**
ကျိတဖဉ်– ကညီ, ဆဲကလံး
414 Lexington Ave., Rochester, NY 14613
လိတဲစိ– (585) 270-8626
http://www.marysplaceoutreach.org/
ပှၤဘဉ်ကိဘဉ်ခဲအတၢ်မၤလဲၤထိဉ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤအလိၢ်ခၢဉ်သးဟ့ဉ်မၤစၢၤတၢ်ဒ်အမ့ၢ်တၢ်မၤလိဆဲကလံးကျိဉ်, တၢ်ပၢဆှၢၤရဲဉ်ကျဲၤတၢ်ဂ့ၢ်အတၢ်ဖံးတၢ်မၤ, ဒိးတၢ်ဟ့ဉ်နီၤလီၤတၢ်အိဉ်တၢ်အိဒိးတၢ်ကူတၢ်သိးသ့ဉ်တဖဉ်နှဉ်လိၤ.

7. **Mercy Bridges (Rochester, NY)**
ကျိတဖဉ်– ကညီ, ဆဲကလံး
1437 Blossom Rd., Rochester, NY 14610
လိတဲစိ– (585) 288-2710
http://www.mercybridges.org/
ဟ့ဉ်မၤစၢၤပှၤမှာ်သးမၤကလိတၢ်ဖိလၢအတၢ်သိဉ်လိဝဲဧဉ် တၢ်ကွဲးတၢ်ဖးအဲကလံးကျိဉ်ဆူပှၤဘဉ်ကိဘဉ်ခဲဒိးပှၤနှာ်လီၤခိကိၢ်ဖဲ ရိခွဲးစထၢဉ် (Rochester) အဟိဉ်ကဝိၤအပူၤန္ဉ်လိၤ.

8. **PathStone Corporation (Rochester, NY)**
ကျိုတဖဉ်– ကညီ, English, Spanish
400 East Ave., Rochester, NY 14607
လိတဲစိ–(800) 888-6770
https://pathstone.org/
ဟ့ဉ်မၤစၢၤတၢ်မၤလဲၤထိဉ်လဲၤထိတၢ်ဖံးတၢ်မၤ.head start တၢ်တိာ်ကျဲၤ, တၢ်ဖံးတၢ်မၤအတၢ်ပူၤဖျဲးဒီးတၢ်လိၤဘဉ်ယိဉ်, တၢ်ဒီသဒၢတၢ်စူးကါကသံဉ်မူၤဘိုးအတၢ်မၤဆါပယွဲ, ဂ့ၢ်ဂိၢ်ဒူးတၢ်မၤစၢၤ, တၢ်မၤလဲၤထိဉ်လဲၤထိပှၤတဝၤ, တၢ်ဟ့ဉ်မၤစၢၤဟံဉ်ယိတၢ်အိဉ်ဆိးအတၢ်ဖံးတၢ်မၤတဖဉ်နှဉ်လိၤ.

9. **Refugees Helping Refugees (Rochester, NY)**
ကျိုတဖဉ်– ကညီ, အဉ်ရး, ဆဲကလံး, ဖြဉ်စ့ဉ်, စိမဉ်လံ, စဝဉ်ဟံလံ (အဉ်ဖြဲကၤမ့ၢ်ထိဉ်အကျိ)
259 Rutgers St., Rochester, NY 14607
လိတဲစိ–(585) 563-7747
https://rhrroc.org/
ဟ့ဉ်မၤစၢၤပှၤဘဉ်ကိဘဉ်ခဲဒီးပှၤနှဉ်လိၤခိကိၢ်ဖိတဖဉ်ဒ်အမ့ၢ်ပှၤကတိၤကျိုလၢအဂၤတဖဉ်အတၢ်ကတိၤဆဲကလံးကျိုအတၢ်မၤလိ, တၢ်ပၢဆ့ၢ်ရဲဉ်ကျဲၤတၢ်ဂ့ၢ်ဘဉ်ယးဒီးတၢ်လုၢ်အိဉ်သးသမူအတၢ်သိဉ်လိ, ဒီးတၢ်မၤစၢၤပှၤသူဉ်က့သးပှၤ်အတၢ်ဖံးတၢ်မၤတဖဉ်နှဉ်လိၤ.

10. **Rochester City School District Bilingual Education Council (Rochester, NY)**
ကျိုတဖဉ်– ကညီ, English, Spanish
131 W. Broad St., Rochester, NY 14614
လိတဲစိ–(585) 324-9999
https://www.rcsdk12.org/bec
ဟ့ဉ်မၤစၢၤမိၢ်ပါတဖဉ်ယှာ်ဒီးစုကဝဲၤပီးလီလၢတၢ်ဆိဉ်ထွဲမၤစၢၤဒီးတၢ်ကတိၤစၢၤတၢ်လၢအဝဲသ့ဉ်အဖိတဖဉ်အဂိၢ်ဒ်းတၢ်ဆိဉ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်သ့ကျိဉ်ခံကျိဉ်တၢ်မၤလိမၤဒီးအတၢ်တိာ်ကျဲၤတဖဉ်ဖဲလၢဝ့ၢ်လိၢ်ကဝိၤကွိအပူၤန္ဉ်လိၤ.

11. **Rochester Refugee Resettlement Services (Rochester, NY)**
ကျိုတဖဉ်– ကညီ, အဉ်ရး, ဆဲကလံး, ဖြဉ်စ့ဉ်, ကဉ်နဉ်, ဟ့ဉ်ဒံၢ်, ကညီ, ကရျဉ်နံဉ်, နဉ်ဖလံ, ဖဉ်စတိ, စိဉ်မါလံအကျိ
759 Dewey Ave., Rochester, NY 14613
လိတဲစိ– (585) 319-3134
https://www.rochesterrefugeenetwork.org/rrrs/
ဟ့ဉ်မၤစၢၤတၢ်သ့ဉ်ညါန်ပၢ်အလၢအပဲၤယှာ်ဒီးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤလၢပှၤဘဉ်ကိဘဉ်ခဲတဖဉ်အဂိၢ်ဒ်အမ့ၢ်တၢ်ဟ့ဉ်ကသံဉ်ကသိတၢ်ကူစါ တၢ်သိဉ်လိအတၢ်တိာ်ကျဲၤ, တၢ်မၤလိဆဲကလံးကျိဉ်, တၢ်နီဉ်သိလ့ဉ်အတၢ်သ့တၢ်ဘဉ်, ဝဲစိာ်တိဆ့ၢ်အတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ. ဒီးပှၤတဝၤ တၢ်တိာ်ကျဲၤသ့ဉ်တဖဉ်နှဉ်လိၤ.ဒ်နှဉ်အသိးတၢ်ဘျးစဲလိာ်သးဒီးပှၤတဝၤတၢ်တိာ်ကျဲၤသ့ဉ်တဖဉ်သ့ဝဲလၢအပဉ်ယှာ်ဒီးတၢ်သ့ကွဲးသ့ဖးအတၢ်တိာ်ကျဲၤ, ကလုာ်ဒူဉ် အတဝၤဖိတဖဉ်, ဒီးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတၢ်ထိဉ်ခိလ့ဉ်ကွိဒီးဖ့ဉ်စိမိၤကွိအဂ့ၢ်ဂံၢ်ထံးတဖဉ်နှဉ်လိၤ.

12. **Rochester Rehabilitation Employment Services (Rochester, NY)**
ကျိုအဂၤလၢအတမ့ၢ်ဆဲကလံးကျိုတဖဉ်အိဉ်ဝဲလၢတၢ်ကယ့ထိဉ်ဝဲအဖိခိဉ်
1357 University Ave Rochester, NY 14607
လိတဲစိ– (585) 263-2690
https://www.rochesterrehab.org/employment-connection
တၢ်ဟ့ဉ်ဖံးဟ့ဉ်မၤအတၢ်မၤစၢၤ, တၢ်သိဉ်လိတၢ်ဖံးတၢ်မၤအတၢ်သ့တၢ်ဘဉ်, ဒီးတၢ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သ့လၢပှၤဘဉ်ကိဘဉ်ခဲလၢအအိဉ်ဆိးဖဲ ထံကိၢ်အပူၤစ့ၤန့ၢ်ဒံး ၅ နံဉ်တဖဉ်အဂိၢ်နှဉ်လိၤ.

13. Saathi of Rochester, Inc. (East Rochester, NY)

ကျိုတဖဉ်– ကညီ, ဘဉ်ကဉ်လံ, ဆဲကလံး, ကီခံး, ကူကွါရါတံ, ဟ့ဉ်ဒံါ, ကဉ်နဉ်ဒါ, မလ့ယါလါ(မ), မဉ်ရှဉ်သံဉ်, ဖူကွဉ်ဘံ, ထမံ(လ), ထဲလူကူ, အူနူ, ဒီးအ့ရှါကလံၤထံးအကျိုလၢအဂၤသ့ဉ်တဖဉ်

P.O. Box #92, East Rochester, NY 14445-9998

လိတဲစိ–(585) 234-1050

https://www.saathiofrochester.org/

ဟ့ဉ်တၢ်မၤစၢၤပှၤဖဲအ့ရှၤကလံၤထံးလၢဘဉ်သ့ဉ်သ့ဉ်အကွၢ်ဆၢဉ်မဲာ်ဘဉ်ဝဲဒဉ်ဟံဉ်ပူၤယိပူၤတၢ်မၤဆါပယွဲတဖဉ်အဂိၢ်နှဉ်လိၤ. တၢ်ဟ့ဉ် မၤစၢၤတဖဉ် ပဉ်ယုာ်ဝဲဒဉ်ဒီးတၢ်မၤစၢၤအကျိၤ, တၢ်နှာ်လိၤကျဲၤဘဉ်တၢ်ဖဲတၢ်ကိၢ်တၢ်ဂိၤအကတိၢ်, တၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျဲၤလၢအပူၤဖျဲးဒီး တၢ်လိၤဘဉ်ယိဉ်, တၢ်နှာ်လိၤ ခီကိၢ်အတၢ်မၤစၢၤ, သဲစးအတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤဒီးကွိၢ်ဘျိဉ်အဆိဉ်ထွဲ, တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤဟံဉ်ယိတၢ်အိဉ်ဆိးဒီးတၢ်သုးလိၢ်သုးကျဲလၢအပူၤဖျဲးဒီး တၢ်လိၤဘဉ်ယိဉ်, တၢ်ဟ့ဉ်ကူဉ်ဟ့ဉ်ဖးတၢ်မၤလိမၤဒီးဒီးတၢ်ဖံးတၢ်မၤအဂ့ၢ်, တၢ်ဟ့ဉ်ကူဉ်ဟ့ဉ်ဖးဘဉ်ဃးကျိဉ်စ့ဂ့ၢ်ဝိ, ဒီးတၢ်တဲန့ၢ်ခဲးတၢ်ဒီးတၢ်ဆ့ၢခိ ဆူညါလၢတၢ်မၤစၢၤအိၤသ့အဂိၢ်နှဉ်လိၤ.

---

14. Saint's Place (Pittsford, NY)

ကျိုတဖဉ်– ကညီ, ဆဲကလံး

467 South Main St., Pittsford, NY 14534

လိတဲစိ–(585) 385-6860

http://www.saintsplace.org/

ဟ့ဉ်မၤစၢၤဟံဉ်ဖိယိဖိလၢအဟဲတုၤသိဖဲ Monroe ခိထံဉ် အလိၢ်ကဝိၤပူၤလၢတၢ်ကူတၢ်သိး, ဟံဉ်ယိတၢ်ပိးတၢ်လိဒီးတၢ်ဖိတၢ်လံၤတဖဉ်, ပှၤဒိဉ်တုာ်ခိဉ်ပဲၤတၢ်မၤလိဆဲကလံးကျိုဒ်ကျိုခံကျိုတကျိုအသိး, ထံဖိကိၢ်ဖိအတၢ်လိဉ်ဘဉ်ဒီးတၢ်ပတံထိဉ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤအတၢ်မၤစၢၤ, ဒ်နှဉ်အသိး တၢ်သိဉ်လိလၢဖိဒံဖိသဉ်တဖဉ်အဂိၢ်နှဉ်လိၤ.

---

15. Somali Community Outreach & Education Center, Inc. (Rochester, NY)

ကျိုတဖဉ်– ကညီ, အဉ်ရး, ဆဲကလံး, စိဉ်မါလံအကျိုဉ်

207 Tremont St., Rochester, NY 14608

လိတဲစိ–(585) 694-1283

ဟ့ဉ်မၤစၢၤတၢ်တိာ်ကျဲၤတဖဉ်ဆူပှၤဘဉ်ကိဘဉ်ခဲဒီးပှၤနှာ်လိၤခီကိၢ်လၢအဟဲလၢထံကိၢ်ဒ်အမှ် ဘူရူဒံ, ကိၢ်ပယီၤ, အဉ်ရး, ဒီးအဉ်ဖကဉ်နံစတဉ် တဖဉ်နှဉ်လိၤ.တၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျဲၤတဖဉ်ပဉ်ယုာ်ဒီးတၢ်ဆ့ၢခိတၢ်ဖံးတၢ်မၤ, တၢ်ကျိးထံလံာ်ဒီးတၢ်ကတိၤကျိးထံကျိဉ်, တၢ်ဖျိထိဉ်ကွံဝံၤအလိၢ်ခံ တၢ်တိာ်ကျဲၤ, သူဉ်ဘီဉ်သးစၢ်တၢ်တိာ်ကျဲၤ, တၢ်မၤစၢၤဟံဉ်ယိတၢ်အိဉ်တၢ်ဆိး, တၢ်ကွၢ်ထွဲဖိသဉ်, ဝံစိာ်တီဆ့ၢ, တၢ်ပၢဆ့ၢရဲဉ်ကျဲၤတၢ်ဂ့ၢ်ဒီးတၢ် တၢဉ်ပိဉ်ဟ့ဉ်ကူဉ်သကိး, တၢ်ဟ့ဉ်မၤစၢၤထံဖိကိၢ်ဖိအတၢ်ဖံးတၢ်မၤတဖဉ်နှဉ်လိၤ.

---

16. Worker Justice Center of New York, Inc. (Rochester, NY)

ကျိုတဖဉ်– ကညီ, English, Spanish

1187 Culver Rd., Rochester, NY 14609

လိတဲစိ–(585) 325-3050

http://www.wjcny.org/

ဟ့ဉ်မၤစၢၤသဲစးတၢ်ဖံးတၢ်မၤဒီးတၢ်ကတိၤစၢၤတၢ်လၢပှၤမၤတၢ်ဖိအတၢ်နှၢ်ခဲးတၢ်အဖိခိဉ်, တၢ်မၤလိၢ်လၢအပူၤဖျဲးဒီးတၢ်လိၤဘဉ်ယိဉ်, တၢ်စုဆူဉ်ခိဉ်တ ကးလၢဟံဉ်ပူၤယိပူၤဒီးတၢ်ကူဉ်လဲမၤကၤပှၤကူပှၤကညီတဖဉ်နှဉ်လိၤ. ဒ်နှဉ်အသိးအိဉ်စ့ၢ်ကီးဒီးပှၤတဝၤတၢ်ရှလိာ်မၤသကိးအတၢ်တိာ်ကျဲၤဒီး သဲစး အတၢ်မၤလိမၤဒီးဒ်အမှ် သ့ဉ်ညါနတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် အတၢ်မၤလိတဖဉ်နှဉ်လိၤ.

ကိုၢ်စဉ်ဒီတဘဉ် အတၢ်မၤစၢၤအတၢ်လိၢ်တၢ်ကျဲတဖဉ်

နၢ်ယီးကိၢ်စဉ်ပှၤနှဉ်လီၤကိၢ်တၢ်မၤစၢၤဂံၢ်ခီဉ်ထံးလံာ်နဲဉ်ကျဲ

https://www.ny.gov/we-are-all-immigrants/new-york-state-immigrant-resource-guide

နၢ်ယီးကိၢ်စဉ်ပှၤနှဉ်လီၤကိၢ်တၢ်မၤစၢၤဂံၢ်ခီဉ်ထံးလံာ်နဲဉ်ကျဲဟ့ဉ်ဝဲ ကိၢ်စဉ်ပဒိဉ်ခၢဉ်စးအတၢ်ကရၢကရိလၢ အဟ့ဉ်တၢ်မၤစၢၤတၢ်မၤဒ်အမ့ၢ် ကျိာ်, ကွၢ်မ့ဉ်ဒီးတၢ်ဝဲကွၢ်တလီၤဝံာ်ထံနီၤဖး, သဲစးအတၢ်မၤစၢၤတၢ်မၤတဖဉ်, တၢ်ဒိသဒၢပှၤပှၤစူးကါတၢ်ဖိ, တၢ်အိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ့တၢ်မၤစၢၤတၢ်မၤတဖဉ်, ကျိဉ်စ့တၢ်ဆိဉ်ထွဲမၤစၢၤ, ဒီးပှၤတဝၤအတၢ်နှဉ်လီၤပဉ်ယှာ်မၤသကိးတၢ်တဖဉ် အမံၤစရိန္နဉ်လီၤ.

2-1-1 New York

https://211nys.org/

စံၢ်လီၤ ၂၁၁ လၢနလိတဲစိအပူၤလၢ နကမၤန့ၢ် တၢ်ဟ့ဉ်တၢ်ကစိဉ်တၢ်မၤစၢၤတၢ်မၤကလိ, လၢတမ့ၢ်ဂ့ၢ်ဂိၢ်အူအဂိၢ်လၢ အဆဲးကျၢနၤဆူ တၢ်အိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ့ဒီးပှၤတဝၤတၢ်မၤစၢၤတၢ်မၤတဖဉ် ကသ့အဂိၢ်နှဉ်တက့ၢ်. ပှၤဖိဉ်လိတဲစိစံးဆၢတၢ်အိဉ်လၢ ကျိာ်အါကျိာ်နှဉ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်ထၢဖိုဉ်တဖဉ်နှဉ်တၢ်မၤန့ၢ်အီၤသ့လၢ အ့ထၢဉ်နဲးအဖိခိဉ်နှဉ်လီၤ.

Boards of Cooperative Educational Services (BOCES)

https://www.boces.org/

BOCES ဟ့ဉ် တၢ်နိၤလိၤတၢ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သ့ တၢ်တိာ်ကျဲၤဒီး တၢ်မၤစၢၤတဖဉ်ဆူ ကွဲဟိဉ်ကဝိၤခဲလၢဂ်ဃာ်ဃာ် တလၢကွံာ် "တၢ်လိၢ်ဖးဒိဉ်ယံၢ်ခါ" (New York City, Buffalo, Rochester, Yonkers, ဒိး Syracuse) နှဉ်လီၤ. အဝဲသ့ဉ်အတၢ်မၤစၢၤတၢ်မၤတနီၤပဉ်ယှာ်ဒီး တၢ်လုၢ်အိဉ်သးသမူဒီး တၢ်သ့တၢ်ဘဉ်ပိညါတၢ်တိာ်ကျဲၤ တဖဉ်လၢ တိၤထိကွဲဖိတဖဉ်အဂိၢ်, တၢ်မၤစၢၤတၢ်မၤလၢ ကွဲဖိတဖဉ်လၢ အိဉ်ဒီးက့ၢ်ဂိၤကွဉ်ကွဲဉ်တဘဉ်လိာ်ဘဉ်စး, တၢ်ကိၢ်ခါအကွဲ, ဒီးတၢ်သ့လံာ်သ့လံၢ်ဒီး တၢ်ဖံးတၢ်မၤ အတၢ်ဟ့ဉ် တၢ်မၤလိတၢ်တိာ်ကျဲၤလၢ ပှၤဒိဉ်တုာ်ခိဉ်ပှၤတဖဉ်အဂိၢ်နှဉ်လီၤ.ယုထံဉ်နှ့ၢ်နလိၢ်ကဝိၤBOCES ဖဲဟ့ာ်ယဲၤသန့လၢ တၢ်ရဲဉ်လီၤလၢထးတဖဉ်အပူၤန့ဉ်တက့ၢ်.

New York State Division of Human Rights (DHR)

https://dhr.ny.gov/

DHR မၤဝဲဒ်သိးတၢ်ကလူၤပိာ်မၤထွဲ နၢ်ယီးပှၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယာ်တၢ်သိဉ်တၢ်သိ, လၢအတြိဆၢဝဲ တၢ်ကွၢ်တလီၤတၢ်လၢ တၢ်ဟ့ဉ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤ, တၢ်ဟ်လီၤဟံဉ်ယိ, တၢ်ဟ့ဉ်ကဒွဲခြဲးဒုး, တၢ်လိၢ်တၢ်ကျဲလၢကမျၢ် တၢ်အိဉ်တၢ်ဆိးလိၢ်တဖဉ်အပူၤ, ဒီး တၢ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သ့အတၢ်ကရၢကရိလၢ တဘဉ်ထွဲဘဉ်ယးဒီး တၢ်ဘူဉ်တၢ်ဘါတဖဉ်အပူၤ လၢအဒီးသနှၤထိဉ်အသးလၢ အသးနံဉ်, ကလုာ်, ထံကိၢ်လၢအဟဲ, တၢ်ကဲမ့ဉ်ခွါ, တၢ်ဟ်ဖျါတၢ်ကဲမ့ဉ်ခွါ, တၢ်ထိဉ်ပှာ်လီၤဖးတၢ်အိဉ်သး, နှၢ်ခိကွၢ်ဂိၤကွကွဲဉ်, တၢ်ကဲသုးအပတိၢ်, ဒီးတၢ်တီၤပတိၢ်လၢ တၢ်ဟ်ပနိဉ်အိၤ တမံၤမံၤန္နဉ်လီၤ. နဟ်ဖျါထိဉ်DHR အတၢ်သမံသမိးတၢ်လၢ အကစၢ်အဟ့ာ်ယဲၤသန့ဖိခိဉ် မ့တမ့ၢ် ဖ(888) 392-3644နှဉ်လီၤ.

New York State Office for New Americans (ONA)

https://www.newamericans.ny.gov/

ONA မၤတၢ်ဖဲ**တၢ်ဟ့ဉ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်စဲထၢဉ် (Opportunity Centers)** လၢအအိဉ် ခိဉ်ယၤပှၤတဝၤအပူၤ လၢအဟ့ဉ်တၢ်မၤစၢၤတၢ်မၤတဖဉ်လၢ အပဉ်ယှာ်ဒီး သဲစး တၢ်ဆိဉ်ထွဲမၤစၢၤ, အဲကလံးကျိာ်လၢ ပှၤကတိၤကျိာ်အဂၤတဖဉ်အဂိၢ် (English-for-Speakers-of-other-Languages (ESOL)) တၢ်မၤလိဒၢးတဖဉ်, တၢ်ကဲထိဉ် ထံဖိကိၢ်ဖိတၢ်မၤစၢၤဆိဉ်ထွဲ, တၢ်ဟ့ဉ်တၢ်မၤကစၢ်တၢ်မၤလိတဖဉ်ဒီး တၢ်ဟ့ဉ်တၢ်မၤလိလၢ ကမၤန့ၢ်ကိၢ်စဉ်တၢ်မၤစၢၤတၢ်မၤတဖဉ်နှဉ်လီၤ. ကျိာ်အါကျိာ် နၢ်ယီးကိၢ်စဉ် ပှၤအဓဲရကၤအသိအဂ့ၢ်ဂိၢ်အူလိတဲစိ(multi-lingual **New York State New Americans Hotline)** (1-800-566-7636) ဟ့ဉ်ဝဲ တၢ်နှာ်လီၤအိဉ်ဆိးကိၢ်အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤခူသူဉ်ဒီး တၢ်ဆုၤထိဉ်ဆူ တၢ်ကရၢကရိလၢ တၢ်နှာ်နှ့ၢ်အီၤသ့လၢ တၢ်မၤစၢၤဆူညါတပတိၢ်အဂိၢ်လၢ အအိဉ်လၢကျိာ် ၂၀၀ ကျိာ်နှဉ်လီၤ.

Office of Bilingual Education and World Languages (OBEWL)

http://www.nysed.gov/bilingual-ed

နၢ်ယီးကိၢ်စဉ် တၢ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သ့ဝဲၤကျိၤ (New York State Education Department) ဿ OBEWLဟ့ဉ်တၢ်နဲဉ်ကျဲဒီး တၢ်မၤစၢၤတၢ်မၤလၢ ပှၤမၤလိ အဲကလံးကျိာ်/ကျိာ်အါကျိာ်တဖဉ်အဂိၢ် (ELLs/MLLs) နှဉ်လီၤ. အဝဲသ့ဉ် အဟ့ာ်ယဲၤသန့ဟ့ဉ်ဝဲ တၢ်သိဉ်တၢ်သိတၢ်ဘျၢလၢ အချူးဆၢချူးကတိၢ်ကတၢ်ဒီး တၢ်ကွဲးနိဉ်ကွဲးယါ တကတိၢ်ယိ မိၢ်ပၢ်တၢ်မၤစၢၤတၢ်မၤဒီး ဂ့ၢ်ဂိၢ်အူလိတဲစိလၢ ELL/MLL အပှၤကွိဖိအဟံဉ်ဖိယိဖိလၢ အအိဉ်လၢ နၢ်ယီးကွိတဖဉ်အပူၤအဂ့ၢ်နှဉ်လီၤ.

American Immigration Lawyers Association – New York Chapter

http://www.ailany.org/

အဓဲရကၤတၢ်ဟဲနှၣ်လိၤအိၣ်ဆိးလ၊ ကိၢ်ပူၤပိၢ်ရိအတၢ်ကရၢကရိ (American Immigration Lawyers Association) နှၣ်မ့ၢ်ဝဲ ပိၢ်ရိအတၢ်ကရၢကရိလ၊ အမၤတၢ်ဒီးသိၣ်လိ တၢ်ဟဲနှၣ်လိၤအိၣ်ဆိးလ၊ကိၢ်ပူၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သိတဖၣ်နှၣ်လိၤ. အဝဲသ့ၣ်ကဲဝဲ အမ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၣ် အကလးတဖၣ်အကလးဒီး မ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၣ်တၢ်မၤတဖၣ်, ပှၤကွိဖိလ၊ အဟဲလ၊ ကိၢ်ချၤတဖၣ်, ပှၤလ၊အမၤသူၣ်ဖှဲသးညိတၢ်တဖၣ်, ပှၤလိာ်ကွဲတၢ်ဖိတဖၣ်, ဒီးပှၤယ့ၢ်တၢ်အိၣ်ကနုလိၢ်တဖၣ်, ညိနှၢ်နှၣ် တၢ်မၤအီၤဒ် *တၢ်မၤစၢၤကဲနှၢ်ခၢဉ်စးတဖၣ်*နှၣ်လိၤ.

Asian American Federation

http://www.aafny.org/

Asian American Federation ကဲနှၢ်ဝဲခၢဉ်စးလ၊ pan-Asian ပှၤတဝၤတၢ်မၤစၢၤခၢဉ်စးကရၢတဖၣ်လ၊ အအိၣ်လ၊ မ့ၢ်ထိၣ်ကလံၤစိးတကပၤအဂိၢ်နှၣ်လိၤ.အဝဲသ့ၣ် မၤတၢ်လ၊ တၢ်ယုသ့ၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ, ကမျၢ်အတၢ်ဟ်သူၣ်ဟ်သး, ဒီးတၢ်မၤဂုၤထိၣ်ပသိထိၣ်တၢ်ကရၢကရိလ၊ တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဒီးတၢ်မၤစၢၤပှၤကညိအလိၢ်ကဝိၤတဖၣ် အပူၤ, တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့, မ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၣ်တၢ်ဒိၣ်ထိၣ်လဲၤထိၣ်, ကမျၢ်အတၢ်ပၣ်ယုာ်မၤသကိးတၢ်ဒိး ပှၤတဝၤအတၢ်စံၣ်ညိၣ်တိတၢ်တဖၣ်အပူၤနှၣ်လိၤ.

Empire Justice Center

https://empirejustice.org/

Empire Justice Center နှၣ်မ့ၢ်ဝဲ တၢ်ကရၢကရိလ၊ အအိၣ်လ၊ ကိၢ်စဲၣ်ဒီတဘ့ၣ်လ၊ အမၤတၢ်လ၊ကမၤဂ့ၢ်မၤဆူၣ်ထိၣ် သဲစးအတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လ၊ ပှၤလ၊အိၣ်လ၊နှျဃီးလ၊ အဖိၣ်သံယၢ်ဂီၤဒိးအတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တအိၣ်ဘၣ်တဖၣ်အဂိၢ်နှၣ်လိၤ.အဝဲသ့ၣ် တၢ်မၤလိ, တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ, ဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်ပိညါဆူ သဲစးတၢ်မၤစၢၤတၢ်မၤ, ဟ့ၣ်ဝဲ ကမျၢ် သဲစးတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤလိၤလိၤဆူ ပှၤနိၢ်တဂၤတဖၣ်, ဒီးပၣ်ယုာ်မၤသကိးတၢ်လ၊ တၢ်ဗဲာ်ထံနိၤဖး ဖိလစံၣ်တဖၣ်, တၢ်ယုသ့ၣ်ညါသမံထံ, ဒီးတၢ်တဲနှၢ်ခဲးတၢ်တဖၣ် အဂိၢ်နှၣ်လိၤ.

Hispanic Federation

https://hispanicfederation.org/

Hispanic Federation နှၣ်မ့ၢ်ဝဲ ထံကိၢ်လဲးတံနိၣ်တၢ်ကရၢကရိလ၊ အိၣ်ဒီးအပှၤကရၢဖိလ၊ တဟံးနှၢ်တၢ်ထိးနါလ၊အမၤတၢ်လ၊ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့, တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့, တၢ်နှာ်လိၤအိၣ်ဆိးထံကိၢ်, ထံဖိကိၢ်ဖိအတၢ်မၤသကိးတၢ်, တၢ်မၤဆူၣ်ထိၣ်မ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၣ်ဂ့ၢ်ဝိဒီး ခိၣ်ယၢၤတဖၣ်အပူၤနှၣ်လိၤ. အဝဲသ့ၣ်ဟ့ၣ်ဝဲ တၢ်မၤစၢၤတၢ်မၤဆူ အပှၤကရၢဖိတဖၣ် ဒီး တကတိၢ်ယိ တဲနှၢ်စၢၤတၢ်လ၊အဘၣ်ထွဲဒီးပှၤလဲးတံၣ်နိၣ်ဖိတဖၣ်အဂိၢ်ဒီး အိၣ်စ့ၢ်ကိးဒီးပှၤတဝၤတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်တိာ်ကျဲၤတဖၣ်လ၊ အိၣ်ဒီးပှၤတဝၤတၢ်မၤစၢၤလိၤလိၤတဖၣ်နှၣ်လိၤ.

Immigrant Defense Project

https://www.immigrantdefenseproject.org/

Immigrant Defense Projectမၤတၢ်လ၊ ကမၤအိၣ်ထိၣ် တၢ်ထဲသိးတုၤသိးဒီး တၢ်တိတၢ်တြၢ်လ၊ ပှၤလ၊ဟဲနှၣ်လိၤအိၣ်ဆိးလ၊ကိၢ်အဓဲရကၤအပူၤခီဖျိ တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်မၤလိဒီး တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်တဖၣ်, တၢ်မၤစၢၤတၢ်လ၊ တၢ်လိာ်ဘၢလိာ်ကွိၢ်အကတိၢ်, တၢ်တဲနှၢ်ခဲးတၢ်, ပှၤတဝၤအတၢ်မၤသကိးတၢ်ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့, ဒီးတၢ်ဆဲးကျိးဆဲးကျၤဒီး တၢ်ဆုၤတၢ်ကစီၣ် တဖၣ်အဂိၢ်နှၣ်လိၤ. အဝဲသ့ၣ်ဟ့ၣ် တၢ်အိၣ်ယၢၤတၢ်မၤစၢၤတဖၣ်လ၊ ပှၤတဝၤဒီးပိၢ်ရိတဖၣ်အဂိၢ်ဒီး ဂ့ၢ်ဂိၢ်အူလိတဲစိကျိၤ (hotline) လ၊သဲစးတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ကလိတဖၣ်အဂိၢ်နှၣ်လိၤ.

International Refugee Assistance Project (IRAP)

https://refugeerights.org/

International Refugee Assistance Project *ဟ့ၣ်တၢ်မၤစၢၤကဲနှၢ်ခၢဉ်စးတဖၣ်*သဲစးအတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤလိၤလိၤ, တၢ်လိာ်ဘၢလိာ်ကွိၢ်, ဒီးတၢ်တဲနှၢ်ခဲးတၢ်လ၊ ပှၤဘၣ်ကိဘၣ်ခဲဒီး ပှၤဘၣ်သုးလိၤသုးကျဲတဖၣ်အဂိၢ်, တကတိၢ်ယိ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဒီးတၢ်အိၣ်ယၢၤလ၊ ပှၤတဖၣ်အံၤအဂိၢ်နှၣ်လိၤ.

National Association for the Advancement of Colored People (NAACP)

https://www.nysnaacp.org/

NAACP တဲနှၢ်စၢၤတၢ်ဘၣ်ထွဲ ထံရူၢ်ကိၢ်သဲး, တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့, ပှၤတဝၤဒီး ထံရူၢ်ကိၢ်သဲးအတၢ်ထဲသိးတုၤသိးလ၊ ပှၤထံဖိကိၢ်ဖိခဲလၢာ်အဂိၢ်ဒီး ပှၤတဝၤလ၊ ပှၤခဲလၢာ်အိၣ်ဒီး တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ထဲသိးတုၤသိးလ၊ တအိၣ်ဒီးတၢ်ကွၢ်တလိၤဒီးသနှၤထိၣ်အသးလ၊ ပှၤကလုာ်တဖၣ်အဖိခိၣ်ဘၣ်နှၣ်လိၤ.
အဝဲသ့ၣ်မၤတၢ်လ၊ ကမျၢ်အတၢ်မၤသကိးတၢ်, ကွိၣ်မ့ၣ်စံၣ်ညိၣ်ကွိၢ်, တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့, တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့, ဒီးမ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၣ် အတၢ်အိၣ်ကၢအိၣ်ခိးအဂိၢ်နှၣ်လိၤ.

New York Civil Liberties Union (NYCLU)

https://www.nyclu.org/

New York Civil Liberties Union နှုန့်တ်လ၊ ကမျ်ာ်အတ်သဘ့ုအဂိ်ဒီး ကမျ်ာ်အတ်ခွဲးတ်ယာ်အဂိ်ခိဖျိ တ်တိာ်ကျဲးအကထ၊တဖဉ်လ၊ တ်လိာ်ဘ၊လိာ်ကွိ်အဂိ်, တ်တဲန့်ခဲးတ်, ကမျ်ာ်အတ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သ့, ဒီးပှ၊တဝ၊အတ်ကရ၊ကရိ အတ်ရဲဉ်တ်ကျဲ၊တဖဉ်နှဉ်လိ၊. NYCLU အိဉ်ဒီး ဝဲ၊ဒး၊ယိးဖျာဉ်လ၊ နှျုယီးကိ်ာ်စဲဉ်ဒီး ဟ့ဉ်သဲစး တ်မ၊စ၊၊ တ်မ၊တဖဉ်, တ်ဂ့်တ်ကျိ၊. ဒီးတ်အိဉ်ယ၊၊လ၊ တ်ကခိဆ၊ကဒါက့၊ တ်မ၊ကမဉ်ကမျ်ာ်အတ်ခွဲးတ်ယာ်တဖဉ်နှဉ်လိ၊.

New York Immigrant Coalition (NYIC)

https://www.nyic.org/

New York Immigrant Coalition မ့်ဖိလစံဉ်တခါလ၊ အဒိသဒ၊တ်ဒီး မ့်တ်ကရ၊ကရိလ၊ အတဲန့်စ၊၊တ်လ၊ ကရ့ုာ်အါန့်၊ ၂၀၀ ကရ့ုာ်လ၊ အမ၊တ်လ၊ ပှ၊နှာ်လိ၊ ကိ်ာ်ဒီးပှ၊ဘဉ်ကိဘဉ်ခဲအတ်ခွဲးတ်ယာ်လ၊ နှျုယီးကိ်ာ်စဲဉ်ဒိတဘ့ဉ်အပူ၊နှဉ်လိ၊.အဝဲသ့ဉ်မ၊တ်လ၊ တ်မ၊စ၊၊ပှ၊ဟ့ဉ်တ်ဖးတဖဉ် တူ၊လိ်ာ်တူ၊ကျဲဒီးတ်ထုးဖို့ဉ်ဟ်ဖို့ဉ်တ်, တ်ဟ့ဉ် တ်ဂ့်တ်ကျိ၊လ၊ ကျိ်အါမံ၊အါကလုာ်လ၊ အဘဉ်ထွဲဒီး တ်ဂ့်တ်ကျိ၊လ၊ အဘဉ်ထွဲဒီးပှ၊နှာ်လိ၊ကိ်, တ်တဲန့်ခဲးတ်လ၊ သဲစးတ်ဘျ၊ဒီးဖိလစံဉ်တဖဉ်, ဒီးတ်မ၊တ်ဟ့ဉ် တ်မ၊လိ တဲသကိးတ်ဒီးကဲန့်၊ခၢဉ်စးလ၊ တ်ဟ်ဖျါ တ်နှာ်လိ၊ကိ် သဲစးအတ်သိဉ်တ်သိဒီး တ်ဂ့်အဂ၊လ၊ အမ၊ဘဉ်ဒ ပှ၊နှာ်လိ၊အိဉ်ဆိး်လ၊ကိ်ပူ၊တဖဉ်အဖိခိဉ်နှဉ်လိ၊.

Parent-Child Home Program (PCHP)

http://www.parent-child.org/

Parent-Child Home Program အတ်တိာ်ကျဲ၊တ်မ၊လိ်အဟ့ာ်ဘျးစဲတဖဉ်လ၊အဟ့ဉ် ဟံဉ်ဖိယိဖိလ၊ အတ်ဟဲနှာ်စ့၊တဖဉ်ဒီး တ်သ့တ်ဘဉ်လ၊ တ်လိဉ်ဘဉ်အိ၊ တဖဉ်ဒီး ပီးလိတဖဉ်လ ကမ၊လိ၊တံ်ဝဲလ၊ ဖိသဉ်တဖဉ် မ၊နှ်အဝဲသ့အတ်ခွဲးတ်ယာ်အဂ့၊ကတ၊်လ၊ ကွိဒီးအတ်အိဉ်မူအပူ၊နှဉ်လိ၊.အဝဲသ့ဉ်အိဉ်ဒီး အတ်မ၊လိ် ၂၉ ခါလ၊ နှျုယီးကိ်ာ်စဲဉ်ဒိတဘ့ဉ်အပူ၊လ၊ အမ၊တ်ဘဉ်ထွဲ တ်လဲ၊ဟး်အိဉ်သကိးလ၊ဟံဉ်, တ်နိ၊လိ၊တ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သ့တ်ဆိဉ်ထွဲမ၊စ၊၊တ်အိဉ်ယ၊၊တဖဉ်ဒီးတ်ကတဲာ်ကတိ၊သးလ၊ တ်မ၊လိအဂိ်နှဉ်လိ၊.

Protecting Immigrant New Yorkers (PINY)

https://protectingimmigrants.org/

တ်ဒိသဒ၊နှျုယီးအပှ၊နှာ်လိ၊ကိ်ဖိတဖဉ်နှဉ် မ့်တ်မ၊ကရ့ုာ်လ၊အအိဉ်လ၊ New York Immigrant Coalition အဖိလာ်လ၊ အတိခိဉ်ရိဉ်မဲရဲဉ်ကျဲ၊စ၊၊နှ်တ်လ၊ပဒိဉ် ကရ၊ခၢဉ်စးဒီး ပှ၊တဝ၊အတ်ကရ၊ကရိတဖဉ် အဘ၊ဉ်စ၊၊လ၊ ကတြိဆ၊ တ်နှာ်လိ၊ကိ်၊အတ်ဖံးတ်မ၊လ၊ တဖိးသဲစးတဖဉ်အဂိ်နှဉ်လိ၊.အဝဲသ့ဉ် ကဒုးအိဉ်ထိဉ် တ်ဖံးတ်မ၊ အကျိ၊အကျဲလ၊အဂ့၊, ဟ့ဉ်ဂံ်ဟ့ဉ်ဘါလ၊ တ်ကကတိ၊သကိးတ်, ရဲဉ်ကျဲ၊စ၊၊တ်လ၊ ကဟူးဂဲ၊ထိဒါ ပှ၊လိတ်ဝ့၊တ်ဖိတဖဉ်, ဒုးအိဉ်ထိဉ်လံာ်လဲ၊်ပီးလိတဖဉ်လ၊ ကမျ်ာ် အတ်ဟ်သူဉ်ဟ်သး တ်ဘိးဘဉ်သ့ဉ်ညါတ်မ၊, တ်သ့ဉ်ညါနတ်ခွဲးတ်ယာ်အလံာ်ရဲဉ်, ဒီးတ်ဟ့ဉ်ကူဉ်တ်လ၊ အဘဉ်ထွဲဒီး တ်လိတ်ဝ့၊ ပှ၊ပှ၊စူးကါတ်တဖဉ်နှဉ်လိ၊.

တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါတဖၣ်

ပအဲၣ်ဒိး ဟ်ဖျါထိၣ် ပတၢ်စံးဘျုးစံးဖိၣ်လိၤဆီဆူ ပှၤလၢအမၤစၢၤပှၤလၢ တၢ်ဒုးအိၣ်ထိၣ်လံာ်နဲၣ်ကျဲကိးဂၤဒဲးအအိၣ်နၣ်လိၤ.အါန့ၢ်အနၣ်, ပစံးဘျုးဘၣ်စ့ၢ်ကိး တၢ်ကရၢကရိလၢ အဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤပှၤလၢလာ်တဖၣ်အံၤ–

Advocates for Children

❖

Education Trust NY

❖

Hispanic Federation

❖

New York Immigration Coalition

❖

Regional Bilingual Resource Networks (RBERNs)

OFFICE OF BILINGUAL EDUCATION AND WORLD LANGUAGES

http://www.p12.nysed.gov/biling/bilinged/

OBEWL@NYSED.GOV